

תל אביב, יום ראשון, כ"ו אב, תש"ף
16 באוגוסט 2020

חוזר מפמ"ר אמנות המחול לבית ספר יסודי תשפ"א /1

מנהלים, ומורים יקרים שלום רב,

במהלך שנת תש"ף, שהחלה ככל השנים פגשה אותנו מציאות אחרת. ברגע אותגרו כל מוסכמות תחום הדעת שלנו. מציאות של מעבר חד מהגוף הנוכח אל הגוף מבעד, מתנועה במרחב לתנועה מכוונסת במרחב הביתי, מקרבת האלתור במגע לריחוק חברתי. נוכח שלל האתגרים, הובלתם את התלמידים במקצועיות, מסירות, גמישות ויצירתיות נפלאה וחלק נבחר מהתוצרים הייחודיים כבר מופיע במרחב הפדגוגי שלנו. לכם התודה על שהיה ועל שיהיה!

שנה"ל תשפ"א בפתח ואנו עדיין נעים בין וודאות לאי וודאות.

בין הוודאות, ששנת תשפ"א תאופיין בהוראה ולמידה היברידית: המשלבת למידה מרחוק, לומד עצמאי ולמידה מסורתית ובין אי הוודאות של מהו התמהיל המיטבי שירכיב את הלמידה ההיברידית. בין וודאות מקצועית שמובילה אותנו ונרכשה משך שנים אל מול אי הוודאות של הוראה מסוג אחר לה אנו נדרשים בפיתוח מקצועי ייחודי. תנועה בין הוודאות שעלינו לתכנן, להתפתח מקצועית, להנחות כמיטב היכולת ובייחוד להעמיד שיעורי מבחן ותוצרים כוריאוגרפים לבחינות הבגרות ובין אי הוודאות הגדולה שתלווה את זמן העבודה. בים אי הוודאות ננסה לחולל איים של וודאות בעזרת תכנון הלמידה והפיתוח המקצועי. דוגמא לאי שכזה הוא מסלול "מדריך/מדריכת מחול" שיוצא לדרך! כולי תקווה שמסלול זה יהווה אופק מקצועי נוסף עבור תלמידי מגמות המחול.

לקראת פתיחת שנת הלימודים, ברצוני לברך כל אחת ואחד מכן ומכם בברכת שנה טובה, שנה של בריאות פיסית ונפשית, שנה של יצירה, שנה של חדשנות שנה של קהילתיות. וברוח התנועה בין הוודאות לאי הוודאות אסיים בציטוט מאת שירו של עידן עמדי:

" וזה מרוץ כל כך ארוך,
אין יודע את הסוף
ונעמוד שם מותשים
אבל נרקוד תמיד רוקדים."

שלכם,

הילה

הילה קוברגרו-פנחסי

מפמ"ר מחול

אגף א' אמנויות- המזכירות הפדגוגית

העתקים:

ד"ר מירי שליסל - יו"ר המזכירות הפדגוגית

הגב' דליה פניג - סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי

הגב' מיקי בנאי - מנהל אגף א' אמנויות

הגב' אתי סאסי - מנהלת אגף א' על יסודי

מנהלי המחוזות

רח' השלושה 2 (ליד איצטדיון יד-אליהו), חדר 540 * תל-אביב 61092

☎ 9396537 - 073 פקס 9396538 - 073

E-Mail: hilap@education.gov.il dance_educ@education.gov.il;

תוכן העניינים

3	1. הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית
3	א. היערכות ללמידה היברידית בשנה"ל תשפ"א.....
4	2. הודעות הפיקוח על החינוך למחול
4	א. חוזר מנכ"ל – לימודי מחול במוסדות החינוך.....
4	ב. המרחב הפדגוגי, תיק תכניות לימודים ומאגר ההקלטות.....
	ג. מחוללים 360° - מתווה שיתוף פעולה בין חינוך למחול במסגרת הפורמאלית ותכניות העשרה ומשלימות למידה של משרד החינוך בתחום.....
4	ד. מסמך הסדרה לבתי ספר ייחודיים באמנויות.....
5	ה. נהלים והנחיות – דו"ח מבקר המדינה.....
6	ו. ימי עיון, ימי שיא, מיזמים מיוחדים ופיתוח מקצועי.....
7	ו.1 ימי עיון, ימי שיא ומיזמים מיוחדים - הפיקוח על החינוך למחול.....
7	ו.2 פיתוח מקצועי – הפיקוח על החינוך למחול.....
8	
9	3. בעלי תפקידים באגף ובמחוזות
9	א. הפיקוח על החינוך למחול: מפמ"ר וצוות הדרכה.....
9	ב. אגף אמנויות – בעלי תפקידים.....

1. הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית

Head of Pedagogical Affairs

رئيس السكرتارية التربوية

א. היערכות ללמידה היברידית בשנה"ל תשפ"א

למידה היברידית היא למידה המשלבת למידה מרחוק, למידה עצמאית ולמידה פנים אל פנים זו הלמידה שתלווה אותנו במהלך תשפ"א. לפיכך יש לתכנן את יחידות ההוראה שישלבו את שלושת המרכיבים הללו ורצוי באופן מודולארי בכדי לאפשר גמישות מקסימלית נוכח המציאות המורכבת.

דגשים בהוראה ולמידה היברידית:

- תהליכים המדגישים הבניית הידע והמאפיינים סביבות מקוונות (גמישות בזמן, מקום, זמינות ידע)
- למידה אותנטית המחוברת באופן טבעי לסביבות לא פורמליות ומרחיבה בחירה
- תהליכים המזמנים בניית תוצרי למידה מוחשיים בסביבות דיגיטליות
- תהליכי שיתוף ועבודה שיתופית בקבוצות מגוונות (חלוקת עבודה, התייעצות)
- תהליכים המפתחים מיומנויות (ניהול זמן, הכוונה עצמית, מסוגלות וכו')

היערכות והנחיות ייחודיות ללמידה היברידית בתחום המחול שנוסחו בפורומים מופיעים ב"מה חדש" בשולחן מפמ"ר מחול- ראו [כאן](#)

2. הודעות הפיקוח על החינוך למחול

א. חוזר מנכ"ל – לימודי מחול במוסדות החינוך

בינואר תשע"ט פורסם חוזר מנכ"ל ראשון לתחום המחול. יש לפעול בהתאם ובהלימה להנחיותיו.
קישור לחוזר מנכ"ל לימודי המחול במוסדות החינוך - ראו [כאן](#)

ב. המרחב הפדגוגי, תיק תכניות לימודים ומאגר ההקלטות

המרחב הפדגוגי

תהליך המעבר של אתר המפמ"ר למרחב הפדגוגי במחול הושלם!

במרחב הפדגוגי מרוכזים חומרי הוראה רבים **לכל שלבי הגיל**, הנחיות עדכניות ועידכונים - ראו [כאן](#)

תיק תכניות לימודים ומאגר ההקלטות

תיק תכניות לימודים מהווה כלי המציג תמונת מצב של כלל תוכניות הלימודים בכל שכבת גיל. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים. במאגר ההקלטות, שעודכן בתיק מופיעים כ-100 שיעורי מערכת השידורים הלאומית במחול בכל שלבי הגיל! מקדם יסודי ועד חטיבה עליונה.

תיק תכניות לימודים לגילאי היסודי- ראו [כאן](#)

תיק תכניות לימודים לחטיבת ביניים- ראו [כאן](#)

תיק תכניות לימודים לחטיבה עליונה- ראו [כאן](#)

ג. מחוללים 360°

מתווה שיתוף פעולה בין חינוך למחול במסגרת הפורמאלית ותכניות העשרה ומשלימות למידה של משרד החינוך בתחום

המתווה מציג המלצות אופרטיביות לשיתוף פעולה עם שתי תכניות העשרה ומשלימות למידה מרכזיות ומובנות בתחום המחול במשרד החינוך: "תכנית קרב" ו"סל תרבות ארצי". הפעלת תכניות העשרה אילו, לצד מחול בתקן, מאפשרת חשיפה ולמידה משמעותית ראויה של התחום ומסייעת לממש את זכותם של כל ילדי ישראל לרקוד מתוך שוויון הזדמנויות והכרה בחשיבות המחול בחיי הקהילה, החברה, התרבות ומורשת ישראל. המסמך המלא מופיע בשולחן מפמ"ר מחול: תכניות העשרה, תכניות משלימות - ראו [כאן](#)

ד. מסמך הסדרה לבתי ספר ייחודיים באמנויות

אגף א' אמנויות המופקד על תחומי האמנויות במערכת החינוך רואה לעצמו חובה להסדיר את ההכרה והתקצוב של בתי הספר לאמנויות וזאת באמצעות הבחנה בין שלושה דגמים מובהקים הבנויים באופן היררכי מהרחבה להתמקדות ולמצוינות באמנויות. ההסדרה תשמש את מקבלי ההחלטות להכרה בבתי ספר לאמנויות ולתקצובם המותאם, את מנהלי בתי הספר לבחירת הדגם המתאים לבית ספרם וליישומו ואת ההורים והתלמידים לבחירה מודעת של בית ספר המתאים לרצונותיהם ולצרכיהם. התשתית המשותפת לשלושת הדגמים תהייה לימוד שטתי ורציף של האמנויות כחלק מתכנית הלימודים הבית ספרית, במרחבי לימוד מתאימים, לכל שכבות הגיל ולכלל התלמידים בבית הספר. ההבדלים בין הדגמים יהיו בכמות ובאיכות של שלוש תשומות יסוד בחינוך: תכניות הלימודים, משאבי אנוש, מתקנים ועזרי לימוד. ככלל יוכל כל בית ספר לאפיין את הייחוד שלו בכל אחד מהדגמים. הקשר לקהילות השיוך של תלמידי בית הספר והתרומה לקהילה בה ממוקם בית הספר הם חלק מהותי מהגדרת בתי הספר לאמנויות ככאלה.

מסמך ההסדרה – ראו [כאן](#)

מצגת מדיניות – ראו [כאן](#)

ה. נהלים והנחיות – דו"ח מבקר המדינה

בהמשך למסקנות הדו"ח, החלטות משרד החינוך הם כדלהלן:

- א. בכל הנוגע לבריאותם הפיזית של התלמידים; נושא התזונה והרגלי האכילה לתלמידים רוקדים נלמד במסגרת תכנית הלימודים בשיעורי אנטומיה יישומית למחול, כפרק חובה!
- ב. באשר לאישורים רפואיים יד לפעול על פי הנחיות חוזר מנכ"ל לימודי מחול במוסדות החינוך - ראו [כאן](#)
- ג. הנחיות ברורות מטעם המשרד והפיקוח על החינוך למחול ביחס לנהלים הנדרשים בעת איתור בעיה הנוגעת לבריאותם הנפשית של התלמידים: על המורים להעביר כל בעיה הנצפית לטיפולם של הגורמים המתאימים בבית הספר.
- ד. המורים מחויבים בהכשרה ובהשתלמויות בנושאים: אורח חיים בריא.
- ה. הפיקוח על החינוך למחול פרסם מסמך, שאושר על ידי המחלקה המשפטית במשרד החינוך, ובו הנחיות להקמת רצפות מחול תקניות, המותאמות לפעילות המחול של התלמידים ובכך, מונעות פציעות של התלמידים. נספח – מבנים וציוד תקני נדרש באתר המפמ"ר - ראו [כאן](#)

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על החינוך למחול

1. ימי עיון, ימי שיא, מיזמים מיוחדים ופיתוח מקצועי

1.1 ימי עיון, ימי שיא ומיזמים מיוחדים - הפיקוח על החינוך למחול

שיתופי פעולה	יעדים	נושא / מועד
<ul style="list-style-type: none"> שיתוף פעולה עם עמותת הכוריאוגרפים 	<ul style="list-style-type: none"> מפגש ראשון לרכזים ומורים והצגת אפשרויות ליוזמות חדשות. חשיפת התכנית השנתית תשפ"א 	יום עיון לפתיחת שנה"ל תשפ"א בשיתוף עמותת הכוריאוגרפים יום ד' 9.9.20
<ul style="list-style-type: none"> רכזים, מורים ובוחנים 	<ul style="list-style-type: none"> דיון וחידוד נהלים בנושא בחינות הברות המעשיות דיון בנושא היבחנות בעת הוראה ולמידה היברידית 	יום עיון לרכזים ולבוחני בחינות הברות המעשיות – דיון בהיבחנות בעת הוראה היברידית יום ד' 25.11.20
<ul style="list-style-type: none"> שיתוף פעולה עם המרכז לביכורי העיתים 	<ul style="list-style-type: none"> הוראה היברידית בהוראת טכניקה תוך שמירה על אורח חיים בריא של תלמידי המחול במערכת החינוך הוראה היברידית בהנחיית כוריאוגרפיה הוראה היברידית בבתי ספר יסודיים 	יום עיון מחול בהוראה היברידית חופשת חנוכה יום ג' 15.12.20
<ul style="list-style-type: none"> רכזים, מורים 	<ul style="list-style-type: none"> דיון וחידוד סוגיות במשוב 	יום עיון בנושא: משוב לקראת תעודת מדריך מחול ינואר 2020
<ul style="list-style-type: none"> צוות הפיקוח על המחול וצוות ההפקה של סמינר הקיבוצים 	<ul style="list-style-type: none"> מצוינות במחול במגמות המחול 	בחינת הרסיטל במחול פברואר 2020
<ul style="list-style-type: none"> צוות הפיקוח על המחול 	<ul style="list-style-type: none"> הגשת החלק המעשי של עבודות החקר במחול 	בחינה מעשית עבודות גמר תאטרון מחול ענבל מרץ 2021
<ul style="list-style-type: none"> מפמ"ר וצוות המדריכות 	<ul style="list-style-type: none"> הצטיינות ומצוינות במחול ביסודי - הצגת יצירות מחול נבחרות של מורים בבתי ספר יסודי 	תחרות יצירה לבתי ספר יסודיים מאי 2021
<ul style="list-style-type: none"> מפמ"ר וצוות המדריכות 	<ul style="list-style-type: none"> הצטיינות ומצוינות במחול - הצגת יצירות מחול של מורים ותלמידים מצטיינים במגמות המחול בחט"ע 	ערב עבודות נבחרות ותחרות לתלמידים מצטיינים במחול מאי 2021
<ul style="list-style-type: none"> יימסר בהמשך 	<ul style="list-style-type: none"> מפגש מסכם של שנת תשפ"א לרכזים ומורים 	יום עיון לסיכום שנה"ל תשפ"א יום ה' 1.7.21

רח' השלושה 2 (ליד איצטדיון יד-אליהו), חדר 540 * תל-אביב 61092

073- 9396537 ☎ פקס 073- 9396538

E-Mail: hilap@education.gov.il dance_educ@education.gov.il;

2.1 פיתוח מקצועי – הפיקוח על החינוך למחול

תכנית הפיתוח המקצועי לכלל המורים למחול מבוססת על עיקרי תכנית פעילות אגף א' לאמנויות במזכירות הפדגוגית לשנה"ל תשפ"א ובבסיסה הוראה ולמידה היברידית. התכנית מכוונת לפיתוח קהילת מורים לומדת ומתחדשת ברוח הזמן, אותה מוביל הפיקוח על החינוך למחול. האפשרויות לפיתוח וקידום מקצועי, עשירות ומגוונות ואלה כוללות למידה מרחוק, למידה עצמאית ומפגשים פנים אל פנים.

שם השתלמות	רכזת השתלמות	אופי ההשתלמות וסך השעות
השתלמויות בלמידה היברידית בביכורי העיתים: * בלט קלאסי * מחול מודרני * חדש!!! מורה יוצר כמודל הנחייה היברידית	אילנה דנגור	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה – כולל יום עיון ארצי, עם חופשת סמסטר
השתלמות מעשית במשגב: מודרני עכשווי	יעל זבולון	30 שעות עוז לתמורה
שילוב והכלה במחול – הנחיית אימפרוביזציה משולב בהנחיית טלי ורטהיים וחי כהן	אילנה דנגור	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
קהילת מובילי קהילות	ליאת כרמלי	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
קהילת מורים ביסודי מחוז דרום	נטע סובול הלפרין אלה סובוטין	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
קהילת מורים ביסודי במחוז ירושלים ומנח"י	נעמה בן שלמה כוכבית סאסי	60 שעות אופק חדש ועוז לתמורה
מקוון!!! קורסים לפיתוח מקצועי מבית המשתלם באופן מלא!		
חדש!!! הכוורת- מיזם למורה הכולל ביסודי	שלי אלמוג סיון פלר	אופק חדש (שעות בהתאם לבחירת המורה עד 30 שעות)
חדש!!! בין תאוריה לכוריאוגרפיה	שירי לילוס	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה - מקוון
קיץ! חדש!!! סרטונים בהוראה הפעלה מחדש	שירי לילוס	30 שעות אופק חדש ועוז לתמורה – מקוון

התכנית המלאה תפורסם בהמשך בשולחן מפמ"ר מחול- ראו [כאן](#)

3. בעלי תפקידים במטה ובמחוזות: הפיקוח על החינוך

א. הפיקוח על החינוך למחול: מפמ"ר וצוות הדרכה

שם	תפקיד	דוא"ל
הילה קובריגרו פנחסי	מפמ"ר מחול	hilap@education.gov.il
מיכל רלוי	מדריכה ארצית בגרונות ומגמות מחול חטיבה עליונה וחטיבות ביניים; עבודות גמר; פיתוח מקצועי	Dance_educ@education.gov.il
ליאן זליגפלד יפה	מדריכה ארצית בגרונות ומגמות מחול חטיבה עליונה וחטיבות ביניים; רסיטל; אירועים ארציים	Dance_educ@education.gov.il
שלי אלמוג	מדריכה ארצית בתי-ספר יסודיים פיתוח מקצועי, קול קורא יסודי	Dance_educ@education.gov.il
שירי לילוס	מדריכה ארצית פדגוגיה דיגיטלית	Shiri.lilos@gmail.com
אביטל חורש	מדריכה ארצית חמ"ד	choreshh@gmail.com
נופר דויטש	מורה מחוזית מחוז דרום	Nofaraway77@gmail.com

ב. אגף אמנויות: בעלי תפקידים כאן